

Hegymentő-folyamodvány a kormányhoz

Veszélybe kerülhet a szolgáltatás hatékonysága

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Fotó: Maros Megyei Speciális Hegyi- és Barlangimentő Szolgálat

A kormány idei esztendőre tervezett megszorításai között az is ott van, hogy bizonyos közszolgáltatásokat összevon, illetve csökkenti a közalkalmazotti állások számát. Ez az intézkedés – abszurd módon – érinti a hegyimentő-szolgálatokat, ugyanis azok a megyei tanácsok alárendeltségébe tartoznak, és mint ilyen, adminisztrációs szempontok szerint állami köz-

intézménynek számítanak, de tulajdonképpen tevékenységükkel kiegészítik a belügyminisztérium kötelékébe tartozó katasztrófaelhárító egységeket.

Vajda György

(Folytatás a 2. oldalon)

A beteg gyerekek mosolyáért

A marosvásárhelyi Samaritanus Mentőszolgálat és a Zurlí Alapítvány az együttérés, a reménység és a szeretet jegyében látogatják a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórházban kezelt rákos és leukémiás gyermekeket, és ajándékcsomagokkal, vidám percekkel próbálnak meglepetést szerezni és mosolyt varázsolni a betegek arcára.

2.

Nagy sikerrel mutatták be az Illatszertárt

Hollywoodi produkciók alapjául szolgáló magyar vígjátékot mutatott be szilveszteri vígjátékként a Tompa Miklós Társulat, 75 évvel a mű első, marosvásárhelyi premierjét követően.

4.

Végző búcsút vettek Kovács András Ferenctől

Végző búcsút vettek csütörtökön Kovács András Ferenctől pályatársai, barátai és tisztelői, a Kossuth-díjas költőt a marosvásárhelyi református temetőben kísérték utolsó útjára.

7.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ▷ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▷ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▷ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▷ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▷ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▷ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▷ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▷ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▷ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

LAPZÁRTA UTÁN

ALUJÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

CCCCC-CCCCC

JANUÁR

6., szombat

A Nap kel
8 óra 6 perckor,
lenyugszik
16 óra 50 perckor.
Az év 6. napja,
hátravan 360 nap.

*Isten éltesse!

Ma GÁSPÁR és BOLDIZSÁR, holnap ATTILA és RAMÓNA napja.

ATTILA: a hun király germán eredetűnek tartott neve: a gota szó kicsinyítő képzős változata, jelentése: atyácska.

RAMÓNA: a Ramón férfinév női párja.

Veszélybe kerülhet a szolgáltatás hatékonysága

(Folytatás az 1. oldalról)

Sabin Cornoiu, az országos hegyimentő-szolgálatok egyesületének elnöke tavaly, év végén memorandumot fogalmazott meg, amelyben arra kéri a kormányt, hogy esetükben tekintsenek el a Románia hosszú távú gazdasági fenntartására vonatkozó pénzügyi intézkedéseket tartalmazó 296/2023-as törvény előírásaitól, illetve alkalmazzák a jogszabály 29. cikkelyének alpontját, amely kivételként megjelöl néhány kulcsfontosságú közintézményt. Mivel tudomásuk szerint a megyei tanácsokhoz benyújtott beadványra nem érkezett válasz, a szolgálatvezető kihallgatást kért a kormánytól, ezen belül a közigazgatási és a pénzügyminisztériumtól, hogy értesse meg a döntéshozókkal, az esetek többségében nehéz terepen, hegyekben tevékenykednek, illetve állandó szolgálatot biztosítanak a Salvamont védőkunyhókban, menedékházaknál, esetenként a különleges szállítóeszközök segítségével viszik le a sérülteket a legközelebbi elsősegélynyújtó központig. A 77/2003-as törvény alapján a munkakörükhez tartozik a balesetek megelőzése a turistaösvények karbantartásával, kijelölésével, nyilvántartásba vételével, az utak állapotának folyamatos ellenőrzésével. Nagyobb balesetek, természeti csapás esetén a katasztrófavédelmi egységekkel közösen részt vesznek a mentésben, a keresésben, a katasztrófa következményeinek elhárításában. A 31/2006-os törvény alapján ugyanígy barlangi mentéssel és a barlangban előforduló balesetek megelőzésével is foglalkoznak, illetve a 253/2019-es jogszabály lehetővé tette a kutyás mentőalakulatok létrehozását és fenntartását. Az említett jogszabályok alapján kötelezően rendszeres képzést tartanak a személyzetnek, hiszen nagyon fontos a szaktudás.

A turizmus fellendülésével ugyanakkor egyre nagyobb szükség van a szolgáltatásra. Mint ismeretes, Románia összterületének 28%-a 800 méter tengerszint feletti magasságon levő hegy, 42%-a 200–800 méter közötti fennsík és domb, 30%-a síkság. A hegyvidéki turizmus mellett egyre népszerűbb a dombvidéki gyalogtúrás, terepkerékpározás, ahol balesetkor – a terepre való tekintettel – a hegyimentőket vetik be, továbbá köztudott, hogy az országsszerte rendezett különböző szabadidősport-versenyeken is ők biztosítják a felügyeletet. Mindezek mellett a jelenlegi elégtelen személyzeti állománnyal eddig a hegyimentők derekasan állták a sarat, és sikerült teljesíteniük küldetésüket.

A Sabin Cornoiu által aláírt beadvány szerint, amennyiben a 296/2003-as törvény szerint összevonják a szolgáltatást más intézménnyel, illetve 15%-kal csökkentik a személyzet számát, akkor nagy veszélybe sodorhatják a szolgáltatást, ami beláthatatlan következményekkel járhat a turistákra, illetve jelentősen csökken a beavatkozások hatékonysága. Továbbá elveszíthetik az akkreditált képzőközpontokat, ugyanis

a nemzetközi szabályok szerint csak bizonyos létszámú csapatokkal biztosítható a szakszerű mentés, beavatkozás. A személyzetcsökkentés pedig olyan átszervezést igényelhet, ami alapjában megrendítheti a romániai hegyimentő-szolgálat működését. „Nem szeretnénk, hogy a kormány a tevékenységünk alapos elemzése nélkül hozzon olyan döntést, amivel veszélybe sodorja a hegyimentő-szolgálatot, csupán azt kérjük, hogy közösen találjunk megoldást, hogy továbbra is a legjobban tudjuk végezni a munkánkat, a baleset-megelőzést, illetve szükséges esetén a szakszerű mentést. Esetünkben az elhamarkodott döntés emberéletekbe kerülhet.” Ez áll egyebek mellett az országos hegyimentő-alakulatok vezetőtanácsának álláspontját összefoglaló beadványban.

Kovács Zoltán Róbert, a Maros Megyei Speciális Barlangi és Hegyimentő Szolgálat vezetője, az országos hegyimentő egyesület alelnöke tájékoztatott, hogy a Maros Megyei Tanács is támogatja kezdeményezésüket, és arra kérte a kormányt, hogy ne építse le a hegyimentő-szolgálat állományát. Tudomása szerint a 296/2003-as törvény megyei és helyi önkormányzati létszámleépítésre vonatkozó intézkedéseiről júliusig tárgyal majd a kormány az érintettekkel. Azt remélik a hegyimentők, hogy addig sikerül racionális érvekkel meggyőzni az érintett minisztériumokat, hogy ne csökkentsék a személyzetet, és a jól bejáratott rendszerben működtessék továbbra is a szolgáltatást.

IDŐJÁRÁS

Nagyobb részt felhős

Hőmérséklet:
max. 10 °C
min. -1 °C

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2024. január 5.	
1 EUR	4,9744
1 USD	4,5599
100 HUF	1,3150
1 g ARANY	298,8448

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Z. Erdei Anna- emlékkiállítás

Marosvásárhelyen a Bolyai tér 13. szám alatti unitárius templom kiállítótermeiben január 7-én 17 órai kezdettel kerül sor Z. Erdei Anna emlékkiállításának megnyitójára, melyen Vécsei Nagy Zoltán művészettörténész ismerteti az 1945–2023 között élt alkotó munkásságát.

A kiállítás január 7–28. között látogatható. Mindenkit szeretettel várnak.

Jótekonysági koncert Nyárádszeredában

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egyletben tevékenykedő Last Minute zenekar, az ODFIE-vel és a Magyar Unitárius Egyházzal partnerségben, jótekonysági koncertkörutat szervez Fekete Levente nagyjait unitárius lelkes mütétjének és kezelésének támogatására.

A turné keretében január 7-én, vasárnap 17 órától a nyárádszeredai unitárius templomban koncerteznek.

A Samaritanus Mentőszolgálat és a Zurli akciói

A beteg gyerekek mosolyáért

A marosvásárhelyi Samaritanus Mentőszolgálat és a Zurli Alapítvány az együttérzés, a reménység és a szeretet jegyében látogatják a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórházban kezelt rákos és leukémiás gyermekeket, és ajándécsomagokkal, vidám percekkel próbálnak meglepetést szerezni és mosolyt varázsolni a betegek arcára.

Szer Pálosy Piroska

Karácsony első napján a Somostón adománygyűjtő futóversenyt szerveztek a Mures Runners közösség segítségével Mosolyt a branilös gyermekek arcára címmel.

A karácsonyi közösségi szaladás során több mint hatezer lej gyűlt az adománydobozba, az összegből a beteg gyerekeknek szereznek meglepetést. Amint Varga Zsigmond

Károly, a Samaritanus Mentőszolgálat vezetője az ünnepi futás résztvevőinek üzent: „Minden egyes megtett lépéssel és minden mosollyal a jószágot képviseltek. Szívvel köszönöm azoknak a gyerekeknek a nevében, akikért ma futottatok. Igazi hősök vagytok!” A Samarita-

nus Mentőszolgálat olyan összetartó közösség, ahol minden munkatárs hozzájárul a közös célok eléréséhez. A szervezet alkalmazottai az életmentés és a közösségi támogatás eszközeivel látják el szolgálatukat, de a betegszállítás, az elsősegélynyújtási oktatások, a já-

róbeteg-rendelés mellett humanitárius akciókhoz is rendszeresen csatlakoznak.

Mirela Retegan, a Zurli Alapítvány vezetője közösségi oldalán osztotta meg érzéseit az ünnepek alatti kórházi látogatásai kapcsán: „Olyan mosolyokat láthattunk, amelyek dacolnak a fájdalommal, olyan szemeket, amelyek csillognak az örömtől, és éreztem, hogy együtt fényt hozhatunk oda, ahol a legnagyobb szükség van rá”. Ugyanakkor megköszönte a Samaritanus Mentőszolgálat támogatását a hasonló kezdeményezéseikben, amelyek célja reményt vinni oda is, ahol a reménység kialvófélben van. Mint hangsúlyozta, az onkológiai osztályokon kezelt gyerekek mosolyáért indított projektet bárki havonta 2 euróval támogathatja a 8845-ös telefonszámra küldött egyetlen SMS-üzenettel: ACASA, azzal a szóval, ami az otthon melegét idézi, bár a kis kezeltek számára hónapokig a kórházi osztály jelenti az otthont. A Zurli Alapítvány honlapján megtalálhatók a magán és jogi személyek adományozási lehetőségei, amelyek a betegek arcára mosolyt csaló ön-

kéntesek munkáját hosszabb távon segíthetik. Projektjük túlmutat az ajándékozón, több mint egy gesztus, a reménységből és bátorságból épített híd, mely az egészségügyi személyzet, az aggódó szülők, családok, önkéntesek és a kis hősök közötti kapcsolatot jelképezi.

Minden egyes látogatás megtölti a szívünket, és arra emlékeztet, hogy a legnagyobb ajándék, amit adhatunk, a jelenlétünk és a szeretetünk – hangsúlyozta.

Ugyanakkor kifejtette, hogy szeretnék mindennapossá tenni a jelenlétüket, mivel a rákos megbetegedések nincsenek időszakhoz, ünnepnapokhoz kötve. – Több száz gyermeket kezelnek gyermekonkológiai osztályokon az országban, és a folyamatosan felvett gyermekek száma megközelíti az ezret. Ezeknek a szuperhős gyerekeknek és szüleiknek, akik mindennap az ágyuk mellett vannak, a Zurli Alapítvány szeretne naponta meglepetésekkel kedveskedni. Nem tudjuk meggyógyítani őket, de együtt erőt adhatunk nekik a küzdelemhez – hangsúlyozták a jótekonysági akció résztvevői.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Műzsa

SZERKESZTETTE:
KAÁLI NAGY BOTOND
1615. sz., 2024. január 6.

Kovács András Ferenc Hajnalének

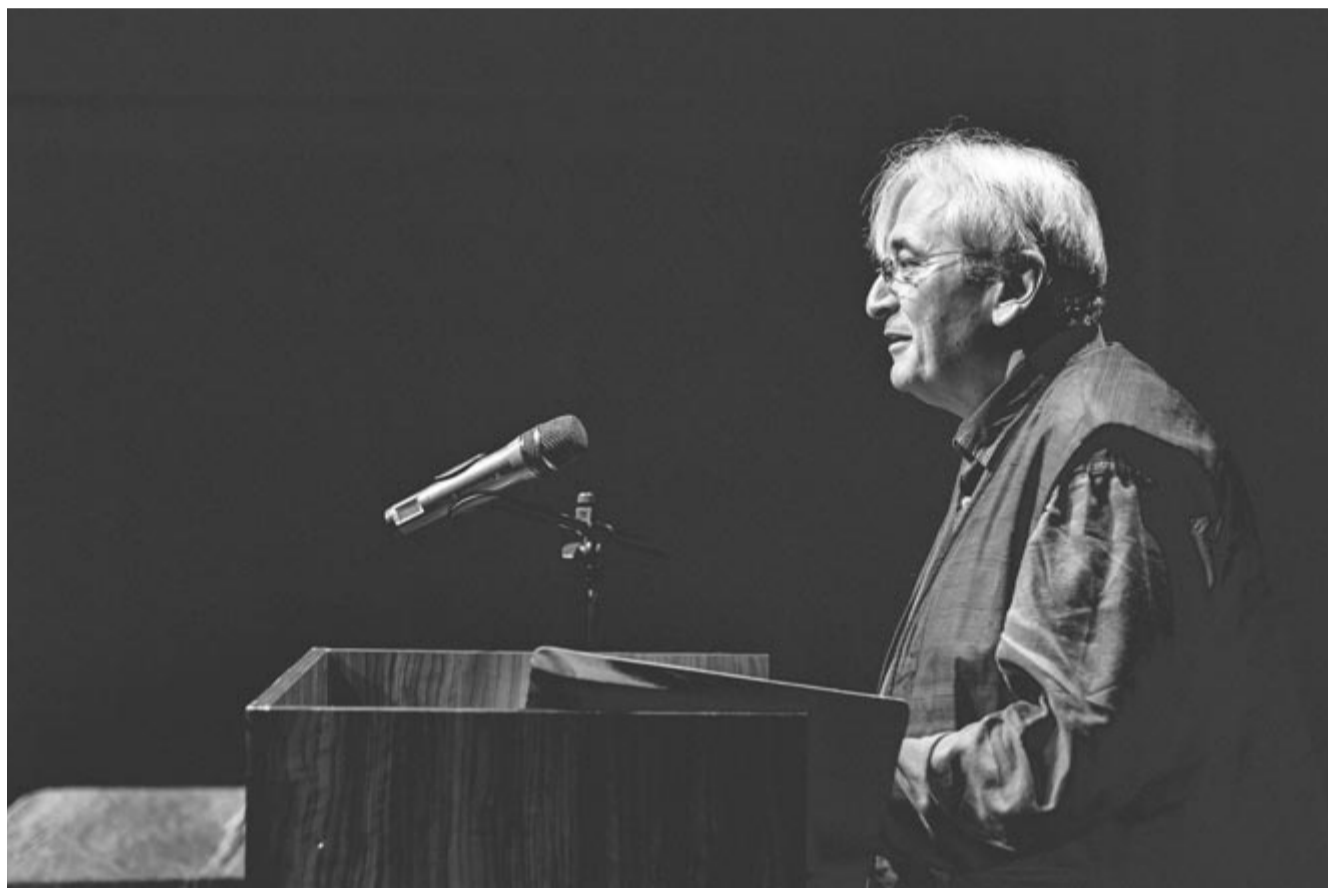
Járv át, akár a virradat,
szobát a kék derengés
hass át, rezgess, mintha tört
pohárban kélne csengés...

Úgy légy a hangom, úgy telíts
testemben szétremegve,
mint ébredés, ha fény hasít
nehéz sötét szemekbe.

Látásommá légy: nézzelek,
akár a néma dolgok,
mint kés, ha villog meztelen,
a bőrödhöz és a boldog...

Igaz közömbös pengéként
hatolnak át vad évek –
helyettem áradj véremül,
szeretlek, mint a vétek.

Alvó arcodra bámulok:
nem létezel te se én se –
szoríts, ha együvé sodor
a semmi szívverése...

Kovács András Ferenc (1959–2023)

Fotó: Bereczky Sándor

A kő marad

Beszélgetés Kakas Zoltán Orbán Balázs-díjas néprajzkutatóval

Székely Ferenc

– Kedves Zoltán, rég ismerjük egymást, emlékszem, hogy ifjúmunkásos gimnáziumi éveimben már találkoztam a neveddel. Később, 1990-ben, amikor megalakult a Kriza János Néprajzi Társaság, együtt voltunk egy tíznapos szombathelyi néprajzi szemináriumon. Hogy őszinte legyek, kissé zavarban vagyok: minek szólítsalak, hisz te egyformán

vagy néprajzos, fotóművész, idegenvezető, a kővek szakértője-szerelmese, egykori Bao-Bao-tábor-szervező, növények mindentudója és még sorolhatnám...

– Mondjuk, legyen az utóbbi.

– Háromszéken létezik egy növény, amely mellett ha elmennék az emberek, köszönnek neki. Melyik ez a növény?

– Nemcsak Háromszéken, hanem szerte a Kárpát-medencében léteztek olyan növények,

amelyekhez szokatlan hiedelmek, rítusok fűződtek. Aki etnobotanikával, népi növényismerettel foglalkozik, az előbb-utóbb találkozik ilyenekkel. Én valamikor a '60-as évek második felében jegyeztem le első adataimat Alsócsernátonban az ún. nagy erejű fűről vagy nagyfűről. Ez a *Scopolia carniolica*, farkasbogyó vagy *Scopoli füve*. A nép egyszerűen csak nagy erejű fűként vagy nagyfűként emlegeti. A spontán flórában egyetlen helyen akadtam rá, a Persányban, az ürmösi Ágaskőnél. Gyakrabban találtam a természetbe vett, ún. domesztikált *Scopoli* fűvet, például Alsó- és Felsőcsernátonban, Imecsfalván, Torján, Maksán, Erdőfűlén, de tudtak róla Vargyason és a Csíki-medence falvaiban is. Főleg szerencsevarázslásra használták az állattartásban. Ha vásárba indultak, háromszor megkerülték, így biztosítva szerencséjüket a vásári adásvételben. Nem volt szabad bántani, kiásni, odébb ültetni. A ház gazdasszonya gondozta, reggelente háromszor köszöntötte: „Jó reggelt, Nagyasszony!” Sajnos, a *Scopoli* fűvét ma ott sem találunk meg, ahol egykor gondosan őrizték, mert elmentek a tulajdonosok, új funkciót kapott a kiskert, az udvar, változott az állattartás módja, az értékesítés, a paraszti élet rendtartása. Jórészt azzal a pár adattal maradtam, amit sikerült felgyűjtenem és közölnöm is az 1973-ban induló *Folklórárchívum* első számában. Voltak olyan vidékek, ahol a *Scopoli* füve szerepét inkább a nadragulya (*Atropa belladonna*) töltötte be, azzal a különbséggel, hogy ezt nem háziasították, nem ültették kiskertbe, nem vették természetbe. Talán azért sem, mert gyakrabban fordult elő. Tudták, hol

terem: általában bükkösökben, gyertyánosokban, tölgyesekben, főleg a vágottakban és erdőszéleken társulást alkotó növény.

– Milyen hiedelem kapcsolódik hozzá?

– A nadragulyát, mielőtt kiásták a gyökerét, meztelenül háromszor meg kellett kerülni, csak így volt érvényes és hasznos a kiásott gyökér. Főleg szerelmi varázslásra, fiatalok összehozására használták. Mindkét növény esetében ismert volt olyan varázsszó, amit használatba vétel előtt és alatt mondani kellett. Mindkettő rendkívül mérgező hatású, a nadragulya termése meghozza édeskés ízű is. Háromszéken többen kerültek kórházba, csak mert nem tudtak ellenállni a tetszetős, fényes fekete bogyótermésének.

Ami etnobotanikai gyűjtésemet illeti, a *Scopoli füve* volt talán a legjelentősebb, a hozzá kapcsolódó hiedelmek miatt is. De írott-tojás-gyűjteményem feldolgozásakor adatközlőim segítségével begyűjtöttem azokat a növényeket is, amelyeket a húsvéti tojásfestéshez használtak és használnak. A kötetben bemutatunk ötvenkét, növényekkel festett tojást, színmintát, festési módot, amelyeket tojásírásra, de akár fonalfestésre is bárki kipróbálhat. A begyűjtött növények herbariumi példányai bekerültek a múzeum gyűjteményébe, és megőriztük a drogokat, azaz a festéshez használt növények szárítmányainak egy részét is.

– 2010-ben jelent meg a Háromszéki írott tojások című gyűjteményes köteted. Mi volt a fő célod, és hogyan sikerült megvalósítani?

(Folytatás az 5. oldalon)

Kakas Zoltán Domokos Ilona adatközlővel, a híres cséregeszővő asszonnyal 1995 körül

Nagy sikerrel mutatta be az Illatszertár című előadását a Tompa Miklós Társulat

Hollywoodi produkciók alapjául szolgáló magyar vígjátékot mutatott be szilveszteri vígjátékként a Tompa Miklós Társulat, 75 évvel a mű első, marosvásárhelyi premierjét követően.

„1937-be repíti a nézőt a mese. A szerző nem idealizálja az akkori világot, igaz, hogy nem is ítélkezik felette. Mindennapi embereket sorakoztat fel – kispolgárokat. Hammerschmidt úr illatszertárában kis emberek élnek évek óta egymás mellett. Intrikálnak, furkálnak, harcolnak az érvényesülésért. Vágyaik megtörő ábrándok, reménytelenek, egyesek közülök már nem is ábrándoznak, csak kis piszkosságaikat folytatják” – írta Marosi Péter a marosvásárhelyi Szabad Szó 1948. április 16-i lapszámában a Székely Színház *Illatszertár* című előadásának alapjául szolgáló, azonos című darabról.

Ugyanazon vígjátékról, amelyet 2023 decemberében szilveszteri előadásként adott elő hatalmas sikerrel a legendás teátrum utódja, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, illetve annak Tompa Miklós Társulata.

A romantikus komédia szerzője, László Miklós (avagy Nikolaus Laszlo) színész, rendező, színpadi szerző, író, forgatókönyvíró Budapesten született 1903-ban, és New Yorkban hunyt el 1973 tavaszán. 1938-as emigrálásáig számos magyar filmben szerepelt, a budapesti Nemzeti Színházban 1934-ben bemutatott *A legboldogabb ember* című darabját a Magyar Királyi Akadémia irodalmi díjával ismerték el.

Az 1937-ben írt *Illatszertár* a legtöbbet játszott műve, amelynek alapján több hollywoodi film is született: 1940-ben a *Saroküzlet* (*The Shop Around the Corner*), 1949-ben *A jó kis nyarak* (*In the Good Old Summer-time*), 1998-ban pedig a hat szakmai díjjal és nyolc jelöléssel értékelt *A szerelem hálóójában* (*You've Got Mail*), utóbbi Nora Ephron rendezésében, Tom Hanks és Meg Ryan főszereplésével.

„Budapesti belvárosi drogéria az 1930-as években, a karácsonyi örület kellős közepén. A szeretet ünnepe mégis mintha nem akarna kiteljesedni, hiszen az üzlet dolgozó-

Fotók: Bereczky Sándor

inak vágyai, mint az illatok, megfégezhetően keringenek a levegőben, és összezavarvannak mindenkit. Mind a szerelem szövővényes hálójában keresi a boldogságot: ki az izgalmat, ki a megnyugvást. Szerelmes levelek olyan messzi távolságba repítik őket, amely közelebb már nem is lehetne hozzájuk.

A magyar színházi élet legkiemelkedőbb alkotójának humorával egészül ki az alaptörténet: a Mohácsi testvérek továbbgondolt változatát láthatja a közönség, Mohácsi János rendezésében” – áll a társulatnak a darabról, illetve az előadásról szóló közleményében.

Szereposztás: Hammerschmidt – Tollas Gábor; Asztalos úr – Bokor Barna; Balázs kisasszony – Varga Andrea; Sipos úr – Galló

Ernö; Kádár úr – Varga Balázs; Rátz kisasszony – Moldován Orsolya; Molnár kisasszony – Gecse Ramóna; Árpád – Csiki Szabolcs; Rendőr – Kilyén László; Jancsi – Ördög Miklós Levente; Detektív – Németh B. Kristóf; Hammerschmidtné

Brieger Lujza – Nagy Dorottya. Valamint hölgyek, urak, Váci utcai mániakus karácsonyi vásárlók: Cirják Judit – Renczés Viktória; Wenk úr – Meszesi Oszkár; Fogl Berta – Szabadi Nóra; Hübler Károly – Kovács Botond; Csonka Ilona – Szabó Fruzsina; Bundy Imre – Ferenczi H. István; Rennel Fanni – Fülöp Bea; Hirschler Sára – Nagy Dorottya; Éden Vilmos – Ördög Miklós Le-

vente; Kucsera Róbert – Adorjáni Nagy Zoltán; Szigritz József – Németh B. Kristóf; Keserü Zoltán – Bálint Örs Hunor; Koldus – Ördög Miklós Levente.

Díszlettervező Khell Zsolt. Jelmeztervező Remete Kriszta. Dramaturg Mohácsi István. Zeneszerző Zságer-Varga Ákos. Rendező-asszisztens Fülöp Bea. Ügyelő Szakács László. Súlyó Tóth Katalin. (*KnB.*)

Meghirdették a Versűnnep 2024 eseménysorozatát

Meghirdették a Versűnnep 2024 eseménysorozatát – a tematika ez év kiemelt irodalmi évfordulóihoz kapcsolódik, a professzionális versenyzők jelentkezését február 29-én éjfélig várják.

A Versűnnep Alapítvány által meghirdetett versenyprogramra három kategóriában jelentkezhetnek hivatásos és tanulmányaikat folytató előadóművészek, zeneszerzők, film- és képzőművészek – olvasható a szervezők MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint írják, a jelentkezéseket vers- és prózamonadás, énekelt vers vagy versmegzenésítés, képző- és/vagy filmművészeti alkotás kategóriában várják.

A vers- és prózamonadás kategóriában kötelezően három művet kell nevezni, amely vers, próza, drámarészlet vagy publicisztika lehet. A nevezett művek közül kettő kötelezően irodalmi évfordulós szerző alkotása, a harmadik nevezett mű pedig kortárs magyar költő vagy író verse, illetve prózai alkotása, vagy az évfordulós szerzők valamely műve lehet.

A kiemelt évfordulós szerzők között van a 80 éve elhunyt Radnóti Miklós (1909–1944), a 90 éve született Hervay Gizella (1934–1982) és a 70 éve született Sziveri János (1954–1990). A vers- és prózamonadás kategóriára szakirányú képzésben

részt vevő vagy hivatásos színművészek és előadóművészek jelentkezését várják.

Az énekelt vers és versmegzenésítés kategóriában két művel lehet nevezni komoly- vagy könnyűzenei stílusban, amelyek közül az egyik vagy mindkettő évfordulós szerző műve kell hogy legyen, a másik kortárs magyar költő vagy író verse, prózai alkotása, vagy az évfordulós szerzők valamely műve. E kategóriában végzett vagy tanulmányaikat folytató zeneszerzők, illetve előadóművészek jelentkezését várják.

A képző- és/vagy filmművészeti alkotás kategóriában kötelezően egy művel lehet jelentkezni, amely egyik évfordulós költő egyik alkotása kapcsán született képző- vagy filmművészeti alkotás kell hogy legyen, és végzett vagy tanulmányaikat folytató képző-, filmművészek, illetve előadóművészek jelentkezését várják.

A versenyre kizárólag magyar költők művével lehet jelentkezni. Egy versenyző több kategóriában is nevezhet. Mindhárom kategóriában Magyarországról és a határon túlról is várják a jelentkezőket.

A közlemény szerint a verseny döntőjébe jutó előadók értékes tárgyi és pénzjutalmakban részesülnek. A felhívás az alapítvány honlapján érhető el, nevezni a jelentkezési lap kitöltésével lehet.

Nagy Attila

András, András...

In memoriam KAF

*Törpekaktuszom piros virága
Bókol Neked, ó, Jambusom!
Ti-tá, ti-tá, a mély egékbe visznek –
Elhalkul minden, utadon...*

*Elhalkul minden, de önmagába
Könnyezik annyi versláb –
Tétován – immár Rád emlékezülten –
Ki, hova álljon? Mondd hát!*

*Miféle ritmusa lesz majd a versnek,
S miféle fájdalom feszíti szét?
Lélegzetedre nem felelnek
Már Antigonék és Eurüdikék...*

*Antikolt világod humora s megvetése,
S bennük a dallam, mely csak a tiéd:
Ficamos életünk felsejlése
Valamiért – és semmiért...*

*Beszéltük sokszor: szavaink himporát
Megesi egyszer a hó...
Színek maradnak – verdesnek bennünk –
S talán a mégiscsak Vigasztaló...*

2024. január 1.

A kő marad

(Folytatás a 3. oldalról)

– A kötet előkészítések arra vállalkoztunk, hogy kifűjt tojáshejakra újraírjuk az addig nyomtatásban, főleg Balázs Márton munkájában megjelent összes, 250-nél valamivel több autentikus háromszéki tojásmin-tát (ebben benne voltak a több színnel festettek is). Nagy munka volt, de sokan segítettek. Kiemelném Opra Etelkát Kézdivásárhelyről, aki különösen a növényi festésű, többszínű minták nagy szakértője lett, B. Szendrő Csilla magyarországi népművész, Beke Zsuzsát és Kovács Attila Gellértet Sepsiszentgyörgyről. Az anyaggyűjtés és a kötet szerkesztése közben felkutatott mai íróasszonyok is megírták saját mintáikat, és így ezek fotói is bekerülhettek a kiadványba. A kötet anyagának fotózását, a képszerkesztést Kolumbán Hanna vállalta, és biztosan állítom: környezetemben aligha akadna volna más, aki ennyi szeretettel és lelkiismeretes hozzáállással végezte volna el ezt a sziszifuszi munkát. Szinte minden tojásfotón valamit igazítani kellett. Volt, amit újra meg újra le kellett fotózni, ha a tojás két oldalán két minta volt, mindkét oldalt közöltük, megfelelő számozással.

– 2000-ben jelent meg a *Beszélő kövek* című multimédiás CD. Mikor született meg a kötet összeállításának gondolata?

– A *Beszélő kövek* című kötetnek is története van. Egy örményországi kiránduláson autóbusszal indultunk Jerevánból a Szevántó felé. Valahol, tán félúton járhattunk, amikor megálltunk egy impozáns szikla közelében. Túravezetőnk elmondta, hogy a helyi hagyomány szerint ehhez a sziklához volt Zeusz parancsára leláncolva Prométheusz. Nem emlékszem, hogy valamilyen felirat lett volna a sziklán erről, még csak mondabeli eseményként sem jelezték. De az elhangzottak valahogy belerángattak a mediterrán mítoszok világába. Ez a történet nyomtatékosította bennem: természetjáróként ne menjek el az olyan sziklák, kövek mellett, melyekről a környék lakói vagy az arra járók valami olyat mesélnek, amiben ott van, benne érezzük a táj lelkét. A kopár táj is élettel telik meg, ha megismerjük a történeteit, még ha ezek csak egyszerű regék vagy mondák is. Később ezeket a köveket, sziklákat igyekeztem fotózni, diázní, és ha mód volt rá, a helyi embereket is megszólaltattam, persze, ha akadtak megfelelő adatközlők.

– Miről beszélnek a kövek ebben a kötetben?

– A CD-ben száz követ, sziklát „szóaltattunk meg”, köztük több olyant, amelyhez helyi, a tájat jól ismerő adatközlőt, mesélő embert is találtunk. Igyekeztem főleg azokat a köveket, sziklákat, sőt kavicsokat felsorjázni, amelyekhez hiedelmek kapcsolódnak. Ismertek a kővé válás típusúak, amikor az ünneprontó, a dologtöltő napokat megszegő ember kővé válik. Egy másik mondatípushoz tartoznak azok a helyszínek, ahol szerencsétlenség, gyilkosság történt, az áldozatot ott, a helyszínen elhantolták, de sokszor a gyilkost is. A sirra az arra menők követ, ágat, egyebet dobnak, azzal a gondolattal, hogy ne maradjon jeltelen. Ezeket a kő- vagy ághalmokat ma a Keleten használt szóval *obó halmoknak* szoktuk mondani. Erdélyben – ha itt-ott felbukkannak a helynévgyűjteményekben – a „*hányások*” megnevezés a leggyakoribb. Minden halomnak megvan a maga története, mondája, de ez ideig csak egyetlen hitelesen leírt obó típusú halom keletkezéstörténetét ismerjük. Ez a „Tótok halála” helynév magyarázata, amely Gyergyócsomafalvához kötődik, és pontos leírása a gyergyószárhegyi egyházközség *Historia Domus*ában maradt meg. Török Sándor plébános lejegyzésében. Eszerint egy 30 és egy 18 év körüli drótosztót öltek meg a Putna-tetőn 1826. április 17-én. A halom pontos leírása nemcsak a Gyergyói-medencében volt általánosan ismert, hasonló adatokat gyűjtöttem a Sóvidéken, Parajdon is.

– Hány kőről készítettél anyagot?

– Statisztikát nem készítettem, de gyűjtöttem az ország minden részén, Máramarostól Dobruzsáig, a Kazán-szorostól Bukovináig. Székelyföld a legjobban átkutatott terület. A CD 17 megye területére kalauzol el, a legtöbb természeti jelenséget Hargitát és Kovászna megyéből kapjuk, őket követi csökkenő sorrendben Kolozs, Fehér, Brassó, Maros, Máramaros, Suceava, Neamț, Krassó-Szörény,

Beszterce-Naszód, Szilágy, Vrancea, Szeben, Hunyad, Bákó és Botoșani megye.

– Mikor jelent meg a *felsőcernátoni meséskönyved*?

– 2001-ben jelent meg a meséskönyv, a Kriza János Néprajzi Társaság kiadványaként, melynek anyagát 1969 novemberében-decemberében rögzítettem magnószalagra. Összesen 18 mesét, néhány éneket és hiedelemmondát jegyeztem le György Ignác adatközlőtől. Főleg a hiedelemmondák reményében indult a gyűjtés, de aztán így alakult. A meséskönyvet Simó Enikő illusztrálta, takarékosági szempontból sajnos csak a rajzok fele került a kötetbe. De így is örvendünk a megjelenésének. A hangszalagok olyan minőségűek, hogy akár hangoskönyv is szerkeszthető belőle.

– Mikortól szerveztél táborokat?

– Az első kirándulás adta az ötletet, hogy szervezzünk egy természetismereti-néprajzi tábort. Úgy terveztük, hogy hat napig egy faluban vagy egy kistérségben gyűjtögetünk, majd a következő hat napra felmegyünk a hegyekbe. Minden év július 25-én, Szent Krisztóf, az utazók védőszentjének napján indultunk, és általában augusztus 5-6-án ér-

zelbe becsapó villám áramütését, ilyenkor körülnéztünk, vajon mindenki jól van, talpon van? Volt eset, amikor nem messze, egyik fenyő törzsén láttuk a villámcsapás hatalmas roncsolását... De a magashegyen jön és megy a zuhé: a felhők elvonulnak, a nap előbújik, megjelenik a mosoly az arcokon: jól vagyunk, túl vagyunk a nehezén.

– Milyen volt a sajtóvisszhang?

– Táborainknak, ha szerény is, általában volt sajtóvisszhangja. A legelején a gyűjtött anyagból közöltünk is, nem sokat, de a gyűjtés megmaradt. Volt olyan „baós”, aki szépen kicédulázta gyűjtéseit, és pontosan adatolva küldte vissza. Az első négy nyári táborban (1971–1974) a néprajzi gyűjtőmunka majdnem zavartalan volt. Aztán profilt kellett váltani; 1976-tól kezdtünk újszólván csak hegyi túrákat szervezni. Innen kezdve vált, úgy is mondhatnánk, *Ismerjük meg hazánkat* szerű mozgalommá, de ezeknek a táboroknak is megvolt a szépsége, haszna.

– Sosem gondoltatok arra, hogy jó volna hivatalos keretek közt működni, még ha azokban az években a kommunizmus fénykorát éljük is?

– 1975 elején fogalmazódott meg bennem,

Kakas Zoltán

tünk haza. Az első tábort 1971-ben szerveztem Zágónban, s az volt a célunk, hogy a hiedelemleányokról gyűjtsünk anyagot. A téma adta az ötletet a névadáshoz is, hiszen a Bao-Bao egy gyermekriogató hiedelemleány. Akkoriban lelkesen olvastuk Thor Heyerdahl Kon-Tiki és Aku-Aku hűsvét-szigeti expedíciókról írt könyvét, s ezekre is rímelt a Bao-Bao. A Bao-Bao '71 után aztán jöttek sorba a Bao-Bao '72, Bao-Bao '73, egészen 2000-ig, amikor a két számjegyjű megnevezés felborult, akkor már büszkén kiírtuk a teljes évszámot. Az első hat nap folyt a néprajzi gyűjtés, majd egy hegyi, általában gerinctúra következett – ez is rendszerint hat napig tartott. Erre a szabályi mindössze annyi volt, hogy úgy válasszuk ki a gyűjtőpontokat, a 2-3 falut, hogy onnan, amennyire lehet, fel tudjunk menni egy hegyre, és fel tudjuk vinni a szükséges ellátmányt, esetleg egy előre kinéztet helyszínen vásároljunk – ha volt mit venni egyáltalán. A résztvevők száma változott: lehetett 5, 7, 12, 17. Huszonheten csak egyszer voltak. Még ennél is nagyobb létszámú volt két-három napig az egyesközi tábor 1993-ban, amikor nagytakarításra, szemétyűjtésre hívtunk Csíkszeredából egy osztályt; tíz tanuló és három tanáruk jött el, és sokat tudtunk dolgozni. Két nap alatt sikerült megtisztítani az Egyeskö menedékház környékét.

– Számít ilyenkor az Istenbe vetett hit?

– Bizony, bizony! Sokat kellett imádkozni. Mindig tudtam, hogy az én erőm igen kevés a dolgok, a nehézségek megoldásához. Így sokszor olyan helyekről is jött segítség, ahonnan nem is számítottuk. Sokszor teljesen lehetetlen helyzetekből evickéltünk ki különösebb baj nélkül. Ami a legfontosabb volt: érkezzen mindenki haza épen és egészségesen. Többször kerültünk hatalmas viharba a Radnai-havasokban, a Fogarasiban, a Nemerén és másutt is, többször éreztük a kő-

de a környezetemből is jöttek jelzések, javaslatok, hogy valamilyen hivatalosabb keretet kellene adni a tábor-szervezésnek, így talán a „szervek” részéről is elfogadhatóbb lenne... Az év augusztus 20-án megalakítottuk a Nemere Természetjáró Kör Tepsiszentgyörgyön. A kör nevét az általunk igen kedvelt és gyakran járt hegység adta, és az akkor épült és frissen átadott szakszervezetek művelődési háza keretében működött. A téli időszakban előadás-sorozatot is indíthattunk. A ház költségvetésébe belefért olyan szakemberek, előadók meghívása, akik sokat számítottak szerzőként, de gyakorló természetjáróként, alpinistaként, barlangászaként is, és akiknek megosztott tapasztalatait, tanácsait mindig igen jól jöttek. Ezek a rendszerint vitett képes előadások sok érdeklődőt vonzottak, telente legalább 10-15 ilyen rendezvényünk volt. Vendégeink közül csak párat említek: dr. Xantus Jánost, Dáné Tibort, Marcián Bleahut, Kiss J. Botondot, Nae Popescut, de meghívtuk a *Hazánk Hegyei (Munții Noștri)* könyvsorozat több neves szerzőjét és a természetjárás, alpinizmus helyi szakembereit is. Megérte fáradozni, ezzel is foglalkozni...

– Hogyan alakult a helyzet 1990 után?

– A rendszerváltás után a kör egy sikerebb pályázatával az eszternelki Lassúág természetvédelmi területen bekerítettük a *harmatos hegyekessége (Trientalis europaea)* egyetlen Kovászna megyei élőhelyét. Ez a növény az ország területén mindössze négy helyen található – még. Feljavítottuk a volt

lassúági csángótelep teljesen tönkrement iskolaépületét, ahol később tíz évig szerveztük táboraink második, hatnapos hegyi programját. A túrajelzések felújítása és túraösvények kialakítása mellett ide is hívtunk előadókat, jórészt biológusokat, főleg olyanokat, akik a környéken már kutattak. Sajnos, az eszternelki önkormányzat tíz év után nem hosszabbította meg a bérleti szerződésünket, és ahogy ez már lenni szokott, mind a környezet, mind a gondosan kialakított túraösvények, túrajelzések, a bekerített láp élővilága elkezdett visszahátrálni régi állapotába. Az itt töltött évek a visszajelzések szerint mind a táborokban résztvevők, mind a meghívott előadók számára hasznosak voltak.

– Említettél korábban a fotózást...

– Számomra a fotó célja az események dokumentálása vagy valaminek az illusztrálása volt. Kiállításaim is erről tanúskodnak. Nem mondom, hogy nem szerettem foglalkozni művészfotóval. A sajtófotós Kovács László barátunk többször biztatott, sőt segített is, hogy eljuttassak néhányat, főleg diakockát ilyen-olyan kiállításokra. Részt vettem néhány diaporáma-versenyen is. Országos szinten az első diaporáma-versenyt Brassóban rendezték, ahol a harmadik díjat nekem ítélték. Még volt, ahonnan díjakkal tértek haza.

– Milyen emlékeid vannak az agrónomusok házáról?

– Abban az időben, amikor az árközi szobrásztábor és a rétyi szobrásztábor eseményeit fotóztam, katalógust készítve, az árközi agrónomusok háza volt a munkahelyem. A környezet, a kastélyal és a hatalmas parkkal, no meg az ott szervezett szakmai tevékenység sok munkát adott mindenkinek. Itt a fotó – ismét csak az események fotódokumentálása – volt egyebek mellett a feladatom. Még mindig rémtörténeteim közt tartom számon azt az elvégzendő munkát, amit főnökeim belebegtettek, miszerint a kézdimartonfalvi tévész tehenészetében – itt voltak a legnagyobb tehozamú tehenek az országban – egy kutatás végett le kellett volna fotózni 200 tejelő tehenet profilból, mégpedig úgy, hogy a tehen túloldalán is látszodjon mindkét lába, azaz a hátsóval el-, az elsővel pedig hátrafelé lépjen. Nehogy már olyan legyen, mint az a portré, ahol csak egy füle látszik az embernek. Most nem elemzem, hogy ez a természetes járáshoz mennyire áll közel, de felvállaltam a nemes feladatot, ha valakik beállítják a jászágót a megfelelő pozícióba... Az árközi munkahelyem aztán kegyetlenül ért véget. Igazgatói döntés: megszűnik a beosztásom. Pár nap múlva már a sepsiszentgyörgyi színháznál dolgoztam fotósként. Mindig az isteni gondviselésnek köszönhettem, hogy az ilyen váltáskor nem az utcán kötöttem ki, hogy a következő munkahelyem mindig testhezállobb, s talán ha nagyobb kihívásokkal is, de jobban személyemre szabott volt.

– Hogyan emlékszel „színházás” éveidre?

– Pár évig voltam a sepsiszentgyörgyi színháznál. Sokat segítettek a színpadi fotózás fortélyainak elsajátításában az előttem fotózó mesterek, de megértőek, közreműködőek voltak a művészek és a mindenkor rendezők is. Öröm volt velük lenni, dolgozni. Itt is kaptam furcsa feladatokat. Például egy folyóirat hátsó borítójára olyan színpadképet kért az éppen játszott Tamási-darabról egy szerkesztő, hogy egy képen legyen rajta minden szereplő, még hozzá jelenetben. Hiába erősködtem, hogy az adott Tamási-darabban egyetlen ilyen jelenet sincs, nem írhatom újra Tamásit. De felajánlottam egy csoportképet a darab szereplőivel. Végül elkészítették más-sal. Jól tették. Aztán láttam a színpadképet a lap hátsó borítóján. Mint egy pantomim: a színészek beálltak egy-egy pózba, mintha élvezték volna a lehetetlen helyzetet...

– Milyen volt a gyermekkorod?

– Nem volt könnyű gyerekkorom. Apám? Az nem volt. Így a kezdetek kezdetén, gondolom, nem is nagyon voltam nagyon várt kisbaba. De nagyszüleim, édesanyám és bátyám is vártak és szerettek. Vasárnap születtem, 1942. augusztus 2-án. A német néphit

(Folytatás a 6. oldalon)

Magyar filmeket díjaztak a 15. Les Arcs-i Filmfesztiválon

Adonyi-Walsh Gáspár nyerte el a legjobb férfialakítás díját a franciaországi Les Arcs-i Filmfesztiválon Reisz Gábor Magyarázat mindenre című filmjében nyújtott alakításáért, a legjobb rövidfilmnek járó díjat pedig Buda Flóra Anna 27 című alkotásának ítélte a zsűri.

A 11 perces animációs film májusban a Cannes-i Filmfesztiválon Arany Pálma-díjat kapott, júniusban pedig az Ancey-i Nemzetközi Animációs Filmfesztiválon is díjazták, Les Arcs-ban 15 másik alkotással versenyzett a rövidfilmes szekcióban.

Az animációs kisfilm a francia Miyu és a magyar Boddah cég gyártásában készült, a producerei Emmanuel-Alain Raynal és Pierre Baussaron, valamint Osváth Gábor és Lukács Péter Benjámint.

Az önéletrajzi ihletésű alkotás hangmérnöke Lukács Péter Benjámint volt. A 27 című rövidfilm bejutott abba a 15 produkcióból álló mezőnybe is, amelyből az Amerikai Filmművészeti és Filmtudományi Akadémia kiválasztja majd a rövid animációk Oscar-jelöltjeit.

A francia Alpokban 15. alkalommal rendezték meg december 16. és 23. között a kizárólag európai filmeknek szentelt seregszemlét, amelynek alapvető célja a szakmai résztvevők mellett a nagyközönségnek is bemutatni a független európai filmek sokszínűségét.

A több mint száz meghívott európai szerzői nagyjátékfilm közül a hivatalos versenyprogramban nyolc európai alkotás mellett mutatták be Reisz Gábor számos fesztiválon díjazott *Magyarázat mindenre* című filmjét, amely a legjobb férfialakítás díja mellett megkapta a Cineuropa európai filmes szakmai portál ötezer eurós pénzdíjjal járó különdíját is.

Magyarázat mindenre

A magyar társadalomban a politika miatt kialakult mély árkokat bemutató drámát szeptemberben mutatták be a 80. Velencei Nemzetközi Filmfesztivál Horizontok nevű szekciójában, ahol elnyerte a legjobb filmnek járó díjat.

A film október 5. óta látható a magyar mozikban a Cirko Film forgalmazásában, eddig több mint 50 ezren látták. Az alkotás a Proton Cinema és az MPhilms gyártásában készült az AVF – Szlovák Audiovizuális Alap támogatásával.

A film társ-forgatókönyvírója Schulze Éva, operatőre Becsey Kristóf volt, a producer Berkes Júlia, a koproducer Prikler Mátyás.

A Les Arcs-i Filmfesztivál Kristály Nyíl elnevezésű fődíját az Aszgar Farhadi Oscar-díjas iráni filmrendező által vezetett öttagú zsűri Marija Kavtaradze litván rendező *Slow* című filmjének ítélte oda.

A seregszemlén további két magyar filmet is vetítettek: a Jeunesse nevű kategóriába Gauder Áron *Kojot négy lelke* című animációs filmjét, míg a *Műanyag égbolt* című, szintén

animációs filmet, Bánóczki Tibor és Szabó Sarolta alkotását a Playtime elnevezésű válogatásban mutatták be.

A kétezer méter magasan fekvő Les Arcs a világ egyik legkülönlegesebb és legnagyobb, komoly infrastruktúrával, hét, vetítésre alkalmas helyszínnel ellátott sítterepe. A fesztivál a filmrajongók mellett a síelni vágyóknak, a profi filmeseknek és a helyi érdeklődőknek is színes programsorozatot, különleges zenei rendezvényeket és kóstolókat is kínált egy héten át.

Buda Flóra Anna: 27

A kő marad

(Folytatás az 5. oldalról)

szerint a vasárnap született gyerekek szerencsések lesznek. A Zoltán nevet – nem volt soha senki Zoltán a családban – a szomszéd javasasszony javasolta, aki amúgy tényleg boszorkány hírében állott. Egy tulipános ládában tanultam meg járni. Nagyatám volt a családfenntartó első világháborús hadirokkantként. Ha nem csal az emlékezetem, élete utolsó két évében ő volt az '50-ben megalakult kollektív gazdaságban. A kollektív alakulásakor mindent kisöpörtek, ami az új gazdasághoz kellett. Állatokat, munkaeszközöket, termőföldet. Egy kiskert maradt, az ún.

háztáji. Ezen kellett a mindennapit előteremteni. Ahol több munkáskéz volt, ott eredményesebb volt a kereset, másutt viszont nyomor volt, s nemcsak anyagiakban: az istentelen világ lelki nyomora is egyre erősödött.

– *Hogy emlékszel iskolás éveidre?*

– Kézdivásárhelyen voltam szakiskolás, s amikor karácsony szombatra esett, karácsony szünetében (szenteste) órák után hazaengedtek. Csak hát nem volt mivel hazamenni. Kézdivásárhely végében, a csernátomi úton sem volt értelme sokat állingálni, alkalmira várni. Hisz szombat délután volt, s egy vagy

két teherkocsi ha elment lefelé Csernát, Brassó irányába. Gyalog indultam el, és jó, hogy elindultam, mert este lett, sötét volt, mire Maksára, a szülőfalumba értem. Istenem! Nemcsak szegényesek voltak gyerekkori karácsonyaink, hanem tiltottak is... És mégis, egy életre való szépség, szeretet volt bennük. Olyan szépség, melynél ragyogóbbat ma sem látok. Akkor biztos megszületett számunkra a kis Jézus... És ez több volt minden csillogásnál, villogásnál, díszkivilágításnál, ajándécsomagok halmazánál.

Mondom, Kézdivásárhelyről indultam Sepsiszentgyörgy irányába, s húsz kilométe-

ren keresztül senkivel sem találkoztam. Mire megérkeztem, a falu sötét volt és néma, az utcán már nem járt senki. Azaz mégis, a falu felső végénél, ahogy elhagytam keresztmamámék házát – ahová bementem volna, de a 20 km-es gyaloglás után alig vártam, hogy hazaérjek –, mintha valakik közeledtek volna... Aztán a sötétben megismertem: nagymamám volt és édesanyám. Keresztanyámékhöz mentek. Talán sosem örvendünk ennyire egymásnak. Ezek azok a pillanatok, amiket sohasem lehet elfelejteni. Akkor angyal szállt le közénk, karácsony lett: igazi karácsony. (2023)

Végső búcsút vettek Kovács András Ferencről pályatársai, barátai és tisztelői

Végső búcsút vettek csütörtökön Kovács András Ferencről pályatársai, barátai és tisztelői, a Kossuth-díjas költőt a marosvásárhelyi református temetőben kísérték utolsó útjára.

Kovács András Ferenc költő, esszéíró, műfordító, dramaturg, a Látó szépirodalmi folyóirat volt főszerkesztője 64 éves korában hunyt el szombaton.

Gyászolók népes hada kísérte utolsó útjára, ahol Ötvös József nyugalmazott református lelképásztor és pályatársa, Markó Béla költő, a Látó alapító főszerkesztője búcsúztatta.

Markó Béla búcsúbeszédében „a tündéri költőnek” nevezte az elhunytat, és megismerkedésük időszakát idézte fel, amikor Kovács Ferencből KAF lett. Rámutatott: Dsida Jenőhöz, Áprily Lajoshoz, Kányádi Sándorhoz vagy Szilágyi Domokoshoz hasonlóan akkor is felismerhetők lennének a versei, ha nem lennének aláírva.

„A legjobbak úgy írják a verset, hogy szövegeiknek is mindenki mással összetéveszthetetlen DNS-ük van. Kovács András Ferenc ilyen költő volt. Ilyen eredeti, ilyen hiteles, ilyen fontos” – mutatott rá. Mint kifejtette: a legelső műveknek ugyanaz a DNS-ük, és ugyanolyan hibátlanok, mint a legutolsók. „Ezért is meggyőződésem, hogy KAF a versei által tényleg itt marad közöttünk, csak bele kell olvasnunk, és máris látni, érezni fogjuk, ki volt ő” – mondta Markó.

Hangsúlyozta, hogy Kovács András Ferenc olyan világot kívánt magának, ahol a formaművészet nem menedék, elzárkózás, rejtőzés, és nincsen ellentétben a közéleti szerepvállalással. „Bebizonyította, hogy minden versbe való, ami fáj. Költészetében a görög vagy római klasszikusok együtt vannak a magyar glóbusz legjobbjával, költő és költő, ember és ember között nincs idő- vagy térbeli határ” – idézte fel Markó, aki szerint egyre megosztottabb világunkban kell ez az empátia a másik alkotó, ember iránt.

„Szívesen alakoskodik verseiben, hol Jack Cole, hol Alekszej Pavlovics Asztrov, hol Lázár René Sándor, hol Calvus. Hol pedig maga Kavafisz. De nagy tévedés lenne azt hinni, hogy ezáltal a saját identitását keresi. (...) A kitalált költők KAF határtalan empátiáját bizonyítják. Egy másik múltat írt nekünk. Milyen kár, hogy nem tud már egy másik jövőt is írni!” – mondta Markó Béla.

Hangsúlyozta: Kovács András Ferenc szelíd volt, kedves, de kérelhetetlenül igényes szerkesztő, majd főszerkesztő, aki „nagyon tudott magyarul”. Szatmári, mint Károli Gáspár és Kölcsey Ferenc, és transzilván. Tündéri volt – mondta KAF alakváltási képességére utalva

Fotó: Bereczky Sándor – Látó szépirodalmi folyóirat Facebook-oldala

–, hiszen erdélyiként képesnek kell lenni más és más jelmezt öltetni, úgy, hogy közben mégis önmagad maradj.

„Igen, tündéri költő, tündéri ember voltál, András, a szó minden értelmében. Hol derűs, hol borús, mint Erdély, de csak külsőleg változóékony” – fogalmazott búcsúbeszédében Markó Béla.

Temetése napján és az azt megelőző napokban a közösségi médiában búcsúztatta Kovács András Ferencet több pályatársa: Tompa

Gábor, Visky András, Dragomán György, Szabó T. Anna, Lackfi János, Tompa Andrea, László Noémi, Kelemen Hunor és az erdélyi magyar írószervezetek és irodalmi lapok is.

A költőtől a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata – melynek rövid ideig művészeti igazgatója volt –, a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház és a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház is a Facebookon vett búcsút,

utóbbival több produkciót készített.

Kovács András Ferencet (1959. július 17. – 2023. december 30.) a negyedik Forrás-nemzedék vezéralakjaként, a kortárs magyar költészet kiemelkedő alakjaként tartják számon. Verseket 1977-től, gyermekverseket 1981-től közölt, fél-száznyi kötet szerzője. Életművéért számos díjjal, a többi között József Attila-díjjal, a Magyar Köztársaság Babérkoszorú díjával és Kossuth-díjjal is kitüntették. (MTI)

Karácsonyfák összegyűjtése

Tömbházak esetében

Kérjük, hogy a fenyőfákat a kerti és zöldhulladék számára kialakított helyeken, a szelektív hulladékgyűjtő edények közelében helyezték el.

A helyszínek listáját a következő linken találhatják meg: <https://rb.gy/jkl4gm>

Magánházak esetében

A fenyőfákat a házak elől fogják összegyűjteni, azonban kérjük, hogy csak a gyűjtés napján helyezték ki őket.

Ebben az esetben a fák elszállításának napja ugyanaz, mint a háztartási/lebonló hulladéké – áll a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal bel- és külkapcsolati osztálya által a szerkesztőségbe eljuttatott közleményben.

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

JÓ FAJTA kerti dió eladó. Érdeklődni naponta 12-20 óra között. Tel. 0745-138-530. (p.-l)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0743-762-388, 0744-221-318, 0792-767-611, 0792-767-658, István. (21731)

SZAKEMBER vállal bádogosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést, tetőjavítást. Tel. 0743-762-388, 0744-221-318, 0792-767-611, 0792-767-658, Csaba. (21731)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vasal is dolgozunk, hegesztünk, vasrítést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0743-762-388, 0744-221-318, 0792-767-611, 0792-767-658, István. (21731)

MEGEMLÉKEZÉS

Ismét eltelt egy év nélküled, ami sokkal nehezebb, mint képzeled. Amikor elmentél, a szívünkben egy darabot elvittél.

Ezen a napon minden más, újra mélyen érint meg a gyász. Nincs már velünk, kit mindig úgy szerettünk, ma lélekben újra együtt lehetünk.

Eszünkbe jutnak az együtt töltött napok, fülünkben újra megcsendül a hangod, szinte látjuk minden mozdulatod, nem is tudod, mennyire fáj hiányod...

„Az álmaimban éjjelente visszatér, nem fogja már régen a kezem. Nem is szól, csak int, aztán eltűnik megint, mikor azt kívánnám, hogy maradjon velem.”

„Kinek szíve nemes volt, keze dolgoz, élete nehéz volt, álma legyen boldog.”

Hogy elmentél, még mindig fáj, ez örökké így marad, mindig velünk leszel, az idő bárhogy is szalad.

„Csak az élet az, ami hamar elszalad, de kedves, szép emléked örökké megmarad.”

Érted hulló könnyeink soha el nem fogynak, adjon a Jóisten csendes nyugodalmat.

Szívünk mély fájdalomával, a hiányérzet örök küzdelmével emlékezünk a szeretett édesapára,

LÁSZLÓ ALBERTRE

január 7-én, amikor 13 éve a kegyetlen halál elragadta közülünk.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi bánatos lánya, Katalin, valamint szerettei. (21729-I)

Beteg tested elpihent már, de lelked mindig velünk jár, mert nem hal meg, kit eltemetnek, él, kit igazán szeretnek.

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk január 7-én

id. GÁLL LAJOSRA

halálának 6. évfordulóján. Emlékét őrizzük, amíg élünk.

Szerettei. (21702)

Már egy éve lehunytad örök álmra a szemed, nem könnyen adtad fel, meg kellett szenvedned.

Most könnyes szemmel megállunk sírodnál, Te nem szólsz, de mi tudjuk, hogy hívtál.

Kegyelettel emlékezünk a nyáradszentmártoni

AMBRUS ÁRPÁDRA,

aki január 1-jén egy éve csendesen megpihent.

Szerettei. (21740)

2024|01|17| 19 óra
MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

SÁRGA RÓZSA

JÓKAI MÓR REGÉNYE NYOMÁN

RENDEZŐ-KOREOGRÁFUS **KÖNCZEI ÁRPÁD**

MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Valérie Perrin Másodvirágzás

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Valérie Perrin A vasárnap koldusai

ETV
ÜZENET SZERETETTEL
Gáll Noémivel
VASÁRNAP 13.30-TÓL

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
- járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658 - 0729-024-380
- Labor - 0751-114-307
- e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077 - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - vidék - 0800-500-929 - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM